

Interní protikorupční program Výzkumného institutu práce a sociálních věcí, v. v. i.

I. Úvod

1. Výzkumný institut práce a sociálních věcí, v. v. i. (dále jen „RILSA“) uplatňuje zásadu nulové tolerance vůči korupčnímu jednání.
2. Interní protikorupční program stanovuje základní principy prevence korupce a vytváří institucionální rámec pro předcházení korupčnímu nebo podvodnému jednání v činnosti RILSA.
3. Interní protikorupční program vychází z Rámcového resortního interního protikorupčního programu schváleného usnesením vlády České republiky ze dne 23. 7. 2025 č. 567 a z Resortního interního protikorupčního programu Ministerstva práce a sociálních věcí.
4. RILSA jako veřejná výzkumná instituce zároveň vychází z principu odborné nezávislosti výzkumu a odpovědného nakládání s veřejnými prostředky. Preventivní opatření stanovená tímto programem jsou zaměřena na snižování korupčních rizik při zachování odborné autonomie výzkumné a navazující odborné činnosti.
5. Protikorupční program je součástí systému řízení rizik a vnitřní kontroly RILSA a doplňuje další vnitřní předpisy a kontrolní mechanismy RILSA, zejména:
 - Etický kodex RILSA, který stanovuje základní etické zásady výkonu výzkumné a odborné činnosti,
 - vnitřní oznamovací systém podle zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, který upravuje postup při oznamování možného protiprávního jednání.
6. Tyto dokumenty společně vytvářejí rámec pro podporu etického jednání, transparentnosti a odpovědného nakládání s veřejnými prostředky.
7. Cílem tohoto programu je zejména:
 - předcházet korupčnímu jednání,
 - snižovat motivaci k takovému jednání,
 - zvyšovat pravděpodobnost jeho odhalení,
 - podporovat transparentní a odpovědné fungování instituce.
8. Současně RILSA dbá na zachování odborné nezávislosti výzkumné a navazující odborné činnosti. Preventivní opatření podle tohoto programu nesmí vést k nepřiměřenému ovlivňování odborných závěrů výzkumu nebo analytických výstupů.

II. Odpovědnost vedení instituce

1. Ředitel RILSA jako statutární orgán odpovídá za vytvoření a udržování přiměřeného systému prevence korupčního jednání, za vydání a aktualizaci tohoto programu a za vytváření podmínek pro jeho plnění.
2. Vedení RILSA v rámci své působnosti zejména:
 - vytváří a průběžně vyhodnocuje opatření k prevenci korupce,
 - podporuje otevřenou komunikaci o možných rizicích korupčního jednání,
 - zajišťuje informovanost zaměstnanců o etických a právních pravidlech výkonu práce,
 - zajišťuje, aby zaměstnanci byli s tímto programem a souvisejícími vnitřními předpisy prokazatelně seznamováni,
 - podle povahy vykonávaných činností vytváří podmínky pro cílené vzdělávání zaměstnanců v oblasti prevence korupce, etiky a střetu zájmů,
 - přijímá opatření k nápravě zjištěných nedostatků.
3. Vedoucí zaměstnanci odpovídají v rámci své působnosti za uplatňování principů tohoto programu v jimi řízených organizačních útvarech, průběžně sledují korupční rizika související s činností svého útvaru a při zjištění významné změny rizika nebo nedostatku navrhuji odpovídající opatření.
4. Každý zaměstnanec odpovídá při výkonu své pracovní činnosti za dodržování právních předpisů, vnitřních předpisů RILSA a etických zásad a je povinen přispívat k předcházení korupčnímu a jinému protiprávnímu jednání.
5. Metodickou a organizační koordinaci plnění tohoto programu zajišťuje zaměstnanec nebo organizační útvar pověřený ředitelem RILSA; tím není dotčena odpovědnost vedoucích zaměstnanců ani odpovědnost ředitele jako statutárního orgánu.

III. Vytváření protikorupčního prostředí

1. Protikorupční prostředí v RILSA je založeno zejména na dodržování zásad Etického kodexu, transparentním rozhodování a odpovědném nakládání s veřejnými prostředky. RILSA podporuje otevřené upozorňování na možná rizika korupčního nebo jiného protiprávního jednání a odpovědné řešení situací možného střetu zájmů při výkonu výzkumné a navazující odborné činnosti.
2. Vedoucí zaměstnanci aktivně prosazují etické a protikorupční jednání a svým jednáním přispívají k vytváření prostředí, v němž jsou dodržovány právní a vnitřní předpisy RILSA. V rámci své působnosti jsou povinni zejména:
 - sledovat neobvyklé situace nebo postupy, které mohou nasvědčovat korupčnímu nebo podvodnému jednání,

- přijímat opatření ke snižování korupčních rizik,
- předcházet střetu zájmů a zajistit jeho odpovídající řešení, pokud nastane,
- oznamovat podezření na korupční jednání vedení instituce nebo prostřednictvím oznamovacího systému.

3. Zaměstnanci RILSA jsou povinni:

- dodržovat právní předpisy a interní předpisy instituce,
- jednat v souladu s Etickým kodexem,
- upozornit na skutečnosti nasvědčující korupčnímu nebo podvodnému jednání,
- v rámci své působnosti poskytovat součinnost při prověřování těchto skutečností.

IV. Transparentnost a nakládání s veřejnými prostředky

1. RILSA vykonává svou činnost jako veřejná výzkumná instituce a při nakládání s veřejnými prostředky dbá zásad:

- hospodárnosti,
- účelnosti,
- efektivnosti.

2. Transparentnost činnosti RILSA je zajišťována zejména:

- zveřejňováním informací o činnosti instituce v rozsahu stanoveném právními předpisy,
- zveřejňováním smluv v rozsahu stanoveném právními předpisy,
- průběžnou aktualizací zveřejňovaných informací v rozsahu odpovídajícím právním předpisům a působnosti RILSA,
- dodržováním pravidel finanční kontroly,
- dodržováním pravidel zadávání veřejných zakázek,
- transparentním rozhodováním při využívání veřejných prostředků.

3. Vedoucí zaměstnanci odpovídají v rámci své působnosti za správnost, úplnost a průběžnou aktualizaci informací, které mají být zveřejňovány podle právních nebo vnitřních předpisů RILSA.

V. Řízení korupčních rizik

1. Řízení korupčních rizik je součástí systému řízení rizik a vnitřní kontroly RILSA. Při řízení korupčních rizik jsou zohledňovány zejména poznatky z výkonu finanční kontroly, dalších kontrolních činností a z řízení rizik.

2. Hodnocení a monitoring korupčních rizik se provádí průběžně a zahrnuje zejména:

- identifikaci potenciálních korupčních rizik,

- posouzení jejich závažnosti a možných dopadů,
 - návrh opatření ke snížení pravděpodobnosti jejich výskytu nebo jejich dopadů,
 - sledování účinnosti přijatých kontrolních a preventivních opatření.
3. Zvláštní pozornost je při identifikaci a hodnocení korupčních rizik věnována zejména činnostem spojeným s:
- realizací výzkumných projektů,
 - zadáváním veřejných zakázek,
 - hospodařením s veřejnými prostředky,
 - smluvní spoluprací s externími subjekty,
 - zpracováním expertních, analytických a poradenských podkladů pro orgány veřejné správy,
 - činnostmi v oblasti posuzování shody, certifikace, zkušebnictví nebo znalecké činnosti.
4. Vedoucí zaměstnanci v rámci své působnosti průběžně sledují korupční rizika související s činnostmi jimi řízených útvarů a při významné změně rizika navrhují nebo přijímají odpovídající opatření.
5. Výsledky finanční kontroly, interních a externích kontrol, auditů a dalších relevantních zjištění se využívají při aktualizaci korupčních rizik, nastavování kontrolních a preventivních opatření a při plánování kontrolní činnosti.
6. Identifikovaná významná korupční rizika a přijatá opatření jsou přiměřeným způsobem dokumentována v rámci systému řízení rizik nebo související kontrolní dokumentace RILSA.

VI. Oznamování možného protiprávního jednání

1. Oznamování možného protiprávního jednání včetně korupčního jednání je v RILSA upraveno samostatným vnitřním předpisem k ochraně oznamovatelů vydaným v souladu se zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů.
2. RILSA provozuje vnitřní oznamovací systém, který umožňuje bezpečné podání oznámení o možném protiprávním jednání a zajišťuje ochranu oznamovatelů v rozsahu stanoveném právními a vnitřními předpisy.
3. RILSA nepřipouští odvetná nebo znevýhodňující opatření vůči osobám, které oznámí možné protiprávní jednání nebo využijí oznamovací systém v souladu s příslušnými právními a vnitřními předpisy.
4. Zaměstnanci mohou využít také externí oznamovací systém Ministerstva spravedlnosti.
5. RILSA zajišťuje, aby informace o možnostech podávání oznámení, fungování vnitřního oznamovacího systému a ochraně oznamovatelů byly zaměstnancům dostupné a průběžně aktualizované.
6. Oznámení a související úkony jsou evidovány v rozsahu a způsobem stanoveným právními a vnitřními předpisy, při zachování důvěrnosti a ochrany osobních údajů.

VII. Vyhodnocování protikorupčního programu

1. Plnění a účinnost interního protikorupčního programu jsou pravidelně vyhodnocovány.
2. Průběžné vyhodnocení se provádí zpravidla jednou ročně a zahrnuje zejména:
 - posouzení plnění tohoto programu a účinnosti přijatých opatření,
 - aktualizaci identifikovaných korupčních rizik,
 - vyhodnocení relevantních poznatků z kontrol, auditů a oznámení,
 - návrh opatření ke zlepšení systému prevence korupce.
3. Vedoucí zaměstnanci poskytují v rámci své působnosti podklady potřebné pro vyhodnocení plnění tohoto programu a navrhují případná opatření k nápravě nebo aktualizaci programu.
4. Jednou za dva roky je zpracována zpráva o plnění interního protikorupčního programu RILSA, která je zaslána Ministerstvu práce a sociálních věcí do 31. 3. sudého kalendářního roku.
5. Interní protikorupční program je aktualizován zejména na základě výsledků jeho vyhodnocení, změn právních nebo resortních pravidel, změn v identifikovaných korupčních rizicích a významných poznatků z kontrol, auditů nebo oznámení.
6. Zpracování souhrnného vyhodnocení, návrhu aktualizace programu a zprávy podle bodu 4 koordinuje zaměstnanec nebo organizační útvar pověřený ředitelem RILSA.